

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry

Meno a priezvisko: .....

Dátum narodenia: .....

Počet bodov: ..... Podpis učiteľa: .....

Pokyny pre žiakov.

1. Test obsahuje pravopisné cvičenie a 26 otázok zo slovenského jazyka a literatúry.
2. V pravopisnom cvičení doplňuj chýbajúce hlásky a čiarky.
3. Test obsahuje otázky, pri ktorých ti ponúkame štyri možné odpovede. Správna je vždy len jedna, ak ju nájdeš, zakrúžkuj ju. Pri otázkach s krátkou odpoveďou napíš správnu odpoveď na vyznačené miesto.
4. Na vypracovanie testu máš 60 minút.

PRAVOVISNÉ CVIČENIE

Doplň chýbajúce písmená a čiarky:

Ukážka 1

Ozón je **trojatómová** molekula k_slíka O_3 ktorá je nestab_lná a nad povrchom_eme sa r_chlo mení na O_2 . Je to látka veľmi jedovatá aj pri ní_kej koncentrácii. Jej charakter_stick_pach môžeme začítiť po búrke. Ozónová vrstva atmosfér_ – ozonosféra sa nachádza asi 15-40 km nad povrchom a keby sme ju stlačili mala by hrú_ku asi 3 mm. Pôsobením ultrafialového žiarenia sa v tejto vrstve chem_ck_mi reakciami z O_2 v_tvára ozón O_3 . Ozonosféra tvor_ ochrann_ štít ktorý zabraňuje prenikaniu krátkovlnného ultrafialového žiarenia na_emský povrch. Ultrafialové žiarenie má veľkú energiu a_činuje podobne ako rádioakt_vne žiarenie poškodzuje zdravie človeka a ostatn_ch živ_ch organ_zmov. Život najviac ohrozuje žiarenie s vlnov_m_d_čkami medzi 280-320 nm (UV-B). V posledných desa_ročiach rastú obav_ že dochádza k porušovaniu ozónovej vrstvy pretože v atmosfére vzrastá obsah škodl_v_ch látok ktoré vznikajú pri priem_selnej výrobe. V dôsledku toho sa ur_chľuje proces ro_kladu O_3 .

OTÁZKY ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY

- 1. V ktorej z možností sú správne určené gramatické kategórie slova koncentracii z ukážky 1?**
  - a) všeobecné podstatné meno, jednotné číslo, lokál, vzor ulica
  - b) abstraktné podstatné meno, jednotné číslo, datív, vzor ulica
  - c) konkrétne podstatné meno, jednotné číslo, genitív, vzor žena
  - d) abstraktné podstatné meno, množné číslo, genitív, vzor dlaň
- 2. Ktorý slohový postup a jazykový štýl prevláda v ukážke 1?**
  - a) opisný slohový postup, informačný štýl
  - b) opisný slohový postup, náučný štýl
  - c) výkladový slohový postup, náučný štýl
  - d) informačný slohový postup, publicistický štýl
- 3. Ktorá z informácií vyplýva z ukážky 1?**
  - a) Zdravie človeka ohrozuje iba žiarenie UV-B s vlnovými dĺžkami medzi 280-320 nm.
  - b) Hrúbka ozónovej vrstvy je 3 mm.
  - c) Proces rozkladu O₃ urýchľuje znečisťovanie atmosféry chemickými látkami.
  - d) Ozón je dvojatómová molekula kyslíka, ktorá je nestabilná a veľmi jedovatá.
- 4. Akým slovotvorným postupom vzniklo zvýraznené slovo z ukážky 1?**
  - a) odvodzovaním pomocou predpony
  - b) skladaním
  - c) odvodzovaním pomocou prípony
  - d) skracovaním
- 5. Ktoré tvrdenie je nesprávne?**
  - a) Zámeno v tvare jeho priateľ je nesklonné, osobné, privlastňovacie zámeno.
  - b) Podstatné meno okuliare sa skloňuje podľa vzoru stroj.
  - c) Ak opytovacie zámená spájajú vety do súvetia, nazývame ich vzťahné zámená.
  - d) Podstatné meno zajac sa skloňuje podľa vzoru stroj.
- 6. V ktorej z možností je správne určená nasledujúca veta?**

Na stanici sa hovorilo o zrážke vlakov.

  - a) dvojčlenná neúplná
  - b) jednočlenná slovesná
  - c) jednočlenná neúplná
  - d) dvojčlenná úplná
- 7. V ktorej z možností sú chýbajúce hlásky uvedené správne?**

Pri v-le v-ly vence v-l- a hladn- vlci žalostne v-l-.

  - a) i,í,i,i,í,y,i
  - b) i,í,y,i,ý,y,i
  - c) i,ý,i,i,í,y,i
  - d) y,í,i,i,í,y
- 8. Ktorá z možností je napísaná bez štylistickej aj gramatickej chyby?**
  - a) V triede je štyridsaťjeden žiakov
  - b) Boli by ste taký dobrý a podal by ste mi noviny?
  - c) Neprišiel kvôli chorobe.
  - d) Za štyri minúty zvoní

9. V ktorej z možností sú všetky slová rozdelené správne?

- a) slo-ven-ský , gym-ná-zium, ú-rod-ný
- b) fi-al-ka, pria-teľ-stvo, Bul-har-sko
- c) dets-tvo, pa-stier, e-lé-gia, Ta-try
- d) Tat-ry, fial-ka, ra-stli-na, po-krv-ný

10. V ktorej možnosti všetky pojmy súvisia s obdobím romantizmu

- a) E. Štúr, ľudová slovesnosť, Ivan Krasko
- b) Andrej Sládkovič, Samo Chalupka, Marína
- c) Marína, Ján Kollár, Cyril a Metod
- d) óda, Ľudovít Štúr, Zuzanka Hraškovie

Ukážka 2

Na chotári malá jeseň sedí
V kalnom striebre nebies ospalých
Navlieka si na povrázky z medi
Lastovičiek modré koralý.

11. Aký druh rýmu je použitý v ukážke 2?

- a) striedavý
- b) združený
- c) prerývaný
- d) obkročný

12. Aké dva básnické umelecké prostriedky predstavujú podčiarknuté slovné spojenia v ukážke 2?

- a) personifikácia, metafora
- b) metafora, prirovnanie
- c) metonymia, epiteton
- d) personifikácia, epiteton

13. O ukážke môžeme povedať, že ide o:

- a) epický text
- b) lyrický text
- c) lyricko-epický text
- d) dramatický text

14. Pri ktorom zo slovies je správne utvorený rozkazovací spôsob?

- a) sadnúť – sed'me!
- b) prichádzať – prichádzaj!
- c) umyť sa – umývajte sa!
- d) česať sa – učeš sa!

15. V ktorej z možností sa všetky slová spodobujú vo výslovnosti?

- a) kresba, hĺbka, s mamou, včera
- b) so mnou, v triede, z okna, polievka
- c) svadba, zdravší, v kine, breh
- d) chlieb, s ním, retiazka, zo školy

16. V ktorej z možností sú všetky slová a slovné spojenia napísané správne?

- a) zývať, prikri sa!, Národná rada Slovenskej republiky, rizoto
- b) Zemplínska Šírava, rys (zvíra), výriť, živobitie
- c) myhať sa, štúrov pravopis, Veľká noc, sykať
- d) Chrám Matky Božej v Paríži, krištáľová váza, sipot, rinčať

17. Ako by ste vysvetlili význam frazeologizmu – danajský dar?

- a) vzácny dar
- b) záhadný dar
- c) zákerný dar
- d) jedinečný dar

18. Koľko predložiek sa nachádza v texte?

Postavila sa medzi nich. Never jej ani slovo! Nepúšťaj sa na cestu proti noci. Plazili sa popod nízke lavice. Už aj sa vráťte!

- a) 5,
- b) 3,
- c) 4
- d) 6

19. Akým vetným členom je podčiarknuté slovo vo vete?

Na dlážke hotelovej izby sedel uzímený psík.

- a) príslovkovým určením
- b) nezhodným prívlastkom
- c) predmetom – priamym
- d) predmetom – nepriamym

20. Uvedený výrok je:

Studený máj v stodole raj.

- a) porekadlo
- b) príslovie
- c) epigram
- d) pranostika

21. V ktorej z možností sú všetky slová len expresívne:

- a) psisko, mačka, Fero, ocinko, pekný
- b) peknučký, žrať, spinkať, noštek, chlapisko
- c) jama, koník, ránko, láska, velikánsky
- d) láska, nenávisť, smútok, pokoj, strach

22. Vtipná subjektívna charakteristika osoby, situácie alebo myšlienky je:

- a) glosa
- b) humoreska
- c) karikatúra
- d) fejtón

23. Akým slovným druhom je podčiarknuté slovo vo vete?

Mám z toho, prirodzene, radosť.

_____

Správal sa prirodzene.

_____

Mal okolo dvadsať rokov.

_____

Kamarát bežal okolo.

_____

24. Prirad' (spoj čiarou) správne dvojice:

- A. Anton Bernolák
- B. Ľudovít Štúr
- C. Martin Hattala
- D. Cyril a Metod
- a) 1843 – uzákonenie spisovnej slovenčiny
- b) 863 – príchod na Veľkú Moravu
- c) 1878 – uzákonenie spisovnej slovenčiny
- d) rozpracovanie gramatiky spisovného jazyka

25. K slovám urč vzory, podľa ktorých sa skloňujú.

gymnázium _____

Jano _____

žriebä _____

krajší _____

Vierkin _____

husí _____

26. Urč vetné členy vo vete:

Babkine jahody mi chutili.

Babkine _____

jahody _____

mi _____

chutili _____